

Honderd jaren jong

De Philatelistenvereniging Groningen bestaat 100 jaar en behoorde eens tot de grootste verenigingen van ons land, met zo'n 1700 leden. Het is een unieke vereniging, nog steeds, met een eigen filatelistisch centrum in een eigen pand, waarin onder meer een imposante bibliotheek is ondergebracht.

John Tolsma meende dat het tijd was om de geschiedenis van de vereniging eens grondig uit te zoeken en dat heeft geresulteerd in een prachtige kroniek van bijna 100 bladzijden, volledig in kleur. Het aardige van het boek is dat het niet alleen een mooi beeld schetst van het wel en wee van de vereniging, maar ook van het filatelistisch leven in Nederland in de beschreven periode. Bovendien wordt die geschiedenis in een breder kader geplaatst: de Eerste en de Tweede Wereldoorlog, de crisisjaren daartussenin, de jaren vijftig, enz.

De oorlogsjaren '40-'45 hadden uiteraard een flinke impact op het verenigingsleven. Men vergaderde bij voorkeur bij volle maan, om zo weinig mogelijk risico te lopen op weg naar huis of het clublokaal in een verduisterde stad. Het aantal leden groeide enorm, maar niet iedereen was daar blij mee, want naast echte verzamelaars waren er velen die postzegels gebruikten om het geld wit te wassen, dat zij aan de zwarte handel verdiend hadden. Het was een landelijk verschijnsel. Het ledental van de Ned. Bond steeg in 1941 van 4000 naar 7500, bijna een verdubbeling! Ook was er in Groningen het ongemak over "leden van het merk NSB". Tot in de jaren zeventig was een NSB-achtergrond een grote hobbel bij de ballotage.

De filatelie is in die honderd jaar uiteraard enorm veranderd, maar opmerkelijk veel zaken lijken wel van alle tijden te zijn. Ruzies in het bestuur, de bezorgdheid om teruglopende ledentallen, discussies over het Maandblad Filatelie, over de plaats van de jeugd, het inzicht dat het ontplooiën van activiteiten onontbeerlijk is voor het voortbestaan van een vereniging, met rondzendverkeer en clubveilingen als financiële kurk.

De hele kroniek maakt duidelijk dat filatelie een fantastische hobby is, en ook "een zenuwstillende bezigheid, die in sanatoria dan ook veel wordt gedaan mede als hulpmiddel om een lange rustkuur door te komen". Het is ook een hobby die aan mensen met een drukke werkkring "een natuurlijke afleiding" biedt. "Men moet er echter op bedacht zijn dat men zijn handen wast en dat de ogen niet te veel te lijden hebben, want onder de philatelisten vindt men vele sterk bijziende personen". (p. 52, 1955)

De vereniging heeft zich een flinke reputatie verworven als het gaat om het organiseren van (grootse) evenementen, meestal om een jubileumjaar van extra glans te voorzien. Voor mijzelf was de geruchtmakende manifestatie van 1990 in de Martinihal een openbaring: zo boeiend kon een tentoonstelling kennelijk ook zijn. Een spetterende modeshow, opzwepende Afrikaanse muziek, de handel klaagde omdat de bezoekers zich hieraan vergaapten en de postzegels links lieten liggen. De evenementen die in Groningen en Roden in september 2015 plaatsvinden, passen in deze traditie. Filatelie van topniveau, gecombineerd met verschillende culturele activiteiten. Het boek *Honderd jaar filatelie onder de Martinitoren* van John Tolsma zal op dit evenement gepresenteerd worden en verdient heel veel lezers.

John Tolsma, *Honderd jaar filatelie onder de Martinitoren*.

ISBN 978-90-73064-71-3, € 15,—.

Bestellen bij de Philatelisten Vereniging Groningen, Emmastraat 5, 9722 EW Groningen en via de site www.philatelist.nl.

